

12.9.2016

AL 16465/07.01.01.03.02/2016

Sähköisiin diaareihin ja asiankäsittelyjärjestelmiin sisältyvien rekisteröintitietojen ja pysyvästi säilytettävien asiakirjojen säilyttäminen sähköisessä muodossa

Useiden julkishallinnon organisaatioiden toiminnassaan ylläpitämien diaarien ja asiankäsittelyjärjestelmien rekisteröintitiedot ja pysyvästi säilytettävät asiakirjat on arkistolaitoksen määräysten, ohjeiden ja päätösten mukaisesti tulostettu tähän asti paperille tai mikrofilmille pysyvää säilytystä varten.

Kansallisarkiston strategian 2020 sekä seulptastrategian ja -politiikan mukaisena tavoitteena on säilyttää julkishallinnon pysyvästi säilytettävät asiakirjatiedot yksinomaan sähköisessä muodossa. Nyt annettava seulptapäätös kohdistuu niiden diaarien ja asiankäsittelyjärjestelmien rekisteröintitietoihin ja pysyvästi säilytettäviin asiakirjoihin, jotka eivät täytä arkistolaitoksen SÄHKE1- tai SÄHKE2-normien vaatimuksia.

Diaareihin ja niitä vastaaviin asia- ja päätöshakemistoihin sekä asiankäsittelyjärjestelmiin sisältyvien rekisteröintitietojen sähköisellä säilytyksellä parannetaan merkittävästi tutkijoiden mahdollisuuksia hakea viranomaisten arkistoihin sisältyviä tietoja, kun tietoja voidaan hakea samalla kertaa kymmenien viranomaisten diaareista ja asiankäsittelyjärjestelmistä. Asiankäsittelyjärjestelmiin tallennettujen asiakirjojen käyttö sähköisessä muodossa edistää merkittävästi viranomaisten toimintaa valaisevien asiakirjatietojen saatavuutta ja uudelleenkäyttöä valtioneuvoston 3.3.2011 tekemän periaatepäätöksen mukaisesti.

Arkistolaitoksen/Valtionarkiston aikaisemmat määräykset, ohjeet ja päätökset

Arkistolaitos (vuoteen 1994 Valtionarkisto) on antanut useita määräyksiä, ohjeita ja päätöksiä diaareihin ja asiankäsittelyjärjestelmiin sisältyvien rekisteröintitietojen ja asiakirjojen pysyvästä säilytyksestä:

- Valtionarkiston ohje A3/1986 (*Tietokoneavusteiseen kirjaamiseen liittyvät arkistotulosteet*, 3.10.1986)
- Valtionarkiston päätös 14.4.1989 kunnallisten asiakirjojen hävittämisestä (*Tietokoneavusteisen diaarin tietojen säilytystä koskevat määräykset*, s.35-36)
- arkistolaitoksen määräys ja ohje 2.6.1995 (KA 1/06/95, *Kirjaaminen valtion virastoissa ja laitoksissa*)

- arkistolaitoksen päätös 3.9.2001 (KA 158/43/01) pysyvästi säilytettävistä kunnallisista tuki- ja ylläpitotehtävien asiakirjoista
- arkistolaitoksen määräys ja ohje 10.6.2003 (KA 195/40/2003, *Asiakirjojen ja tietojen rekisteröinti asiankäsittelyjärjestelmissä tai asiakirjarekistereissä*)
- arkistolaitoksen määräys ja ohje 3.8.2010 (AL/19273/07.01.01.00/2008, *Valtionhallinnon asiakirjojen seulpta ja hävittäminen*)
- arkistolaitoksen (vuoteen 1994 Valtionarkiston) organisaatiokohtaiset ja virastotyyppikohtaiset päätökset sähköisiin diaareihin ja asiankäsittelyjärjestelmiin sisältyvien rekisteröintitietojen ja asiakirjojen pysyvästä säilytyksestä paperitulosteina tai mikrofilmimuodossa.

Arkistolaitoksen päätös

Arkistolaitos ilmoittaa arkistolain (831/1994) 8 §:n ja 11 §:n nojalla määräävänsä lain 1 §:n 1 momentin 1-6 kohdissa mainittujen organisaatioiden sähköisten diaarien ja niihin rinnastettavien sähköisten asia- ja päätöshakemistojen kaikki rekisteröintitiedot säilytettäväksi pysyvästi sähköisessä muodossa niin pitkältä ajalta kuin niitä on saatavissa sähköisinä. Päätös koskee myös kortisto- ja taulukkolaskentaohjelmilla ylläpidettyjä, sähköisessä muodossa säilytettyjä rekisteröintitietoja. Päätös pysyvästä säilytyksestä sähköisessä muodossa koskee kaikkia rekisteröintitietoja, ei vain niitä metatietoja, jotka arkistolaitos/Valtionarkisto on aiemmillä määräyksillään, ohjeillaan ja päätöksillään määrännyt sisällytettäväksi diaarien arkistotulosteisiin. Tiedot säilytetään XML-rakenteessa.

Arkistolaitos ilmoittaa arkistolain (831/1994) 8 §:n ja 11 §:n nojalla määräävänsä niin ikään pysyvään säilytykseen sähköisessä muodossa lain 1 §:n 1 momentin 1-6 kohdissa mainittujen organisaatioiden kaikki asiankäsittelyjärjestelmiin kertyneet rekisteröintitiedot ja pysyvästi säilytettävät asiakirjat niin pitkältä ajalta kuin niitä on saatavissa sähköisinä. Asiankäsittelyjärjestelmiin kertyneet rekisteröintitiedot säilytetään XML-rakenteessa ja pysyvästi säilytettävät asiakirjat PDF/A -muotoisina. Päätös koskee asiankäsittelyjärjestelmiä, jotka eivät täytä arkistolaitoksen SÄHKE1- tai SÄHKE2-normien vaatimuksia.

Samalta ajanjaksolta olevat, paperi- tai mikrofilmimuodossa säilytetyt rekisteröintitiedot (arkistotulosteet) ja asiakirjat voidaan hävittää sen jälkeen, kun on varmistettu, että vastaavien sähköisten tietojen ja asiakirjojen eheys, kattavuus, käytettävyys, luotettavuus ja todistusvoimaisuus säilyvät.

Diaareihin ja niihin rinnastettaviin sähköisiin asia- ja päätöshakemistoihin sekä asiankäsittelyjärjestelmiin sisältyvien rekisteröintitietojen siirtämisestä ja tietojen tutkimuskäyttöön liittyvistä yksityiskohdista ohjeistetaan myöhemmin erikseen.

Tämän päätöksen kohteena olevien organisaatioiden on huolehdittava rekisteröintitietojensa ja asiakirjojensa hyvän tiedonhallintatavan mukaisesta turvaamisesta ja varmistettava tietojen käytettävyys, luotettavuus ja todistusvoimaisuus myös tulevaisuudessa siten kuin laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta (621/1999) ja asetus viranomaisten toiminnan julkisuudesta ja hyvästä tiedonhallintatavasta (1030/1999) edellyttävät.

Arkistolaitos ilmoittaa kumoavansa tällä päätöksellään seuraavat aiemmat päätöksensä ja määräyksensä siltä osin kuin niissä on määrätty sähköisten diaarien ja niihin rinnastettavien sähköisten asia- ja päätöshakemistojen sekä asiankäsitteilyjärjestelmien rekisteröintitietojen pysyvistä säilytyksestä paperitulosteina tai mikrofilmilla:

- Valtionarkiston päätös 14.4.1989 kunnallisten asiakirjojen hävittämisestä (*Tietokoneavusteisen diaarin tietojen säilytystä koskevat määräykset, s.35-36*)
- arkistolaitoksen päätös 3.9.2001 (KA 158/43/01) pysyvästi säilytettävistä kunnallisista tuki- ja ylläpitotehtävien asiakirjoista
- arkistolaitoksen määräys ja ohje 3.8.2010 (AL/19273/07.01.01.00/2008, *Valtionhallinnon asiakirjojen seulpta ja hävittäminen*).

Lisäksi tällä päätöksellä kumotaan arkistolaitoksen (vuoteen 1994 Valtionarkiston) organisaatiokohtaiset ja virastotyyppikohtaiset päätökset sähköisiin diaareihin ja niihin rinnastettaviin sähköisiin asia- ja päätöshakemistoina toimiviin rekistereihin sekä aikaisemmat arkistolaitoksen päätökset sellaisten asiankäsitteilyjärjestelmien rekisteröintitietojen ja niihin sisältyvien asiakirjojen pysyvistä säilytyksestä paperitulosteina tai mikrofilmimuodossa, jotka eivät täytä arkistolaitoksen SÄHKE1- tai SÄHKE2-normien vaatimuksia.

Pääjohtaja Jussi Nuorteva

Tutkimusjohtaja Päivi Happonen

JAKELU

Valtion virastot ja laitokset, tuomioistuimet ja muut lainkäyttöelimet sekä muut valtion viranomaiset (831/1994, 1 § 1 mom. 1 kohta).

Suomen Pankki, Kansaneläkelaitos, muut itsenäiset julkisoikeudelliset laitokset ja yliopistolaisissa (558/2009) tarkoitettut säätiöyliopistot (831/1994, 1 § 1 mom. 3 kohta).

Valtion ja kunnan liikelaitokset (831/1994, 1 § 1 mom. 4 kohta).

Ortodoksinen kirkkokunta ja sen seurakunnat (831/1994, 1 § 1 mom. 5 kohta).

Muut yhteisöt, toimielimet ja henkilöt niiden suorittaessa julkista tehtävää lain tai asetuksen taikka lain tai asetuksen nojalla annetun säännöksen tai määräyksen perusteella siltä osin kuin niille tämän tehtävän johdosta kertyy viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) tarkoitettuja asiakirjoja. (831/1994, 1 § 1 mom. 6 kohta).